

ERKAKLAR YENGIL VA USTKI KIYIMIGA MOS MATOLAR TAHLILI

NamDTU doktorant

NASIROVA MUQADDAS BAXTIYAROVNA

Kalit soʻzlar: trikotaj, notipoviy qomat, suprem, pandeks, pike, polester, ekspluatatsiya, elektron tarozi.

Annotatsiya: Mavzuning dolzarbligi, oldimizga qoʻyilgan maqsadga koʻra notipoviy qomatli erkaklarning kiyimga boʻlgan ehtiyojlarini oʻrganish, ularni tahlil qilish asosida yangi turdagi sifatli trekotaj matolarining fizik-mexanik xususiyatlarini oʻrganish va tahlil qilish muxim ahamiyatdan biri hisoblanadi.

Ключевые слова: трикотаж, нетиповой фигура, супрем, спандекс, пикэ, полиэстер, эксплуатация, электронные весы.

Аннотация: актуальность темы заключается в том, что в соответствии с поставленной перед нами целью изучение потребностей мужчин нетипичного телосложения в одежде, изучение и анализ физико-механических свойств качественных трикотажных тканей нового типа на основе их анализа является одним из важнейших аспектов.

Keywords: knitwear, atypical figure, supreme, spandex, pike, polyester, exploit, electronic scales.

Abstract: the relevance of the topic lies in the fact that, in accordance with the goal set for us, the study of the needs of men of atypical physique in clothing, the study and analysis of the physical and mechanical properties of high-quality knitted fabrics of a new type based on their analysis is one of the most important aspects.

Jahonda tikuvchilik buyumlarini ishlab chiqarishda yangi texnologiyalarni qoʻllash orqali ularning sifatini oshirishga katta eʼtibor qaratilmoqda. Rivojlangan mamlakatlarda, jumladan Xitoy, AQSh, Yaponiya, Germaniya, Italiya kabi bir qator mamlakatlarda tikuvchilik mahsulotlarini loyihalash va ishlab chiqarishning rivojlantirish, texnologik jarayonlarni boshqarish uslublarini takomillashtirish boʻyicha yetarlicha muvaffaqiyatlarga erishilgan. Shu jihati bilan ular tikuv buyumlari raqobatbardoshligini taʼminlovchi muhim omillaridan biri boʻlib hisoblangan yuqori samarali texnologiyalar bozorida liderlik pozitsiyasini ushlab turadi.

Bugungi kunda erkaklarning garderobidagi eng muhim kiyimlardan biri bu sorochka uslubidagi koʻylagi hisoblanadi. Odatda ushbu koʻylaklar pidjak, palto yoki kurtkalarning ostidan kiyiladigan erkaklar kostyumini toʻldiruvchi elementi hisoblanadi, lekin bahor va yoz kabi mavsumlarda erkaklar kiyiming asosiy assortimenti hisoblanadi. Vazifasiga koʻra koʻylaklar forma, kundalik yoki tantanali

kiyimlarga, shuningdek bichimi, silueti, shakliga ko'ra bir necha xil turlarga bo'linadi, va yana mavsumga qarab bahor-kuz, yozgi va qishgi turlarga ham ajratish mumkin. Odatda bahor-kuz mavsumiga mo'ljallangan ko'ylaklarning yengi uzun va manjetli, paxta yoki paxta tolasiga sun'iy va sintetik tolalar qo'shilgan matolardan tikilgan bo'ladi. Yoz mavsumi uchun esa asosan, 100 foiz paxta tolasidan tayyorlangan, gigiyenik xususiyatlari yuqori bo'lgan matolardan ishlab chiqariladi. Qishki mavsum uchun odatda, qalin yoki tukli matolar, misol uchun flanel, drap, velvet kabi matolardan tikiladi.[25]

Erkaklar ko'ylagi turli xil paxta, zig'ir, shoyi, jun, sun'iy va aralash tolali gazlamalardan ishlab chiqariladi. Gazlamalar tola tarkibi, to'qilishi va naqshlariga ko'ra turlicha bo'ladi hamda ranglari odatda, sidirg'a bo'yalgan, gul bosilgan, yo'l-yo'l yoki kataksimon bo'ladi.[26]

Klassik uslubdagi ko'ylaklar oddiy ko'rinishda bo'lib, ularni har kuni yoki bayramlarda shunigdek xizmatga kiyiladi. Silueti asosan to'g'ri, yarim yopishgan yoki yopishgan bo'lishi mumkin. Klassik uslubdagi ko'ylaklar mayin paxta tolali, shoyi, paxta-lavsanli yoki polyester aralashmali va sun'iy tolali gazlamalardan tikiladi. Gazlama ranglari ko'p ham ko'zga tashlanavermaydi. Lekin bunday ko'ylaklar hech ham modadan chiqmaydi, bir oz tashqi ko'rinishi o'zgaradi xolos. [25, 26]

Ko'p ishlatiladigan ko'ylak matolarining turlari va tavsifi:

Poplin- oddiy, tanda va arqoq iplarini navbatma-navbat ustiga chiqarib o'rish orqali to'qilgan. Yumshoq, havo o'tkazuvchan, pishiq, juda silliq va chidamli bo'lib burishishga juda ham moyil;

Oksford - bu savat usulida to'qish bo'lib, bir nechta arqoq iplari teng miqdordagi tanda iplar ustida kesishadi. Ko'pincha, rangli arqoq oq rangli tanda ip bilan kesishadi, natijada ikki rangli naqsh paydo bo'ladi. Bir oz dag'alroq, lekin bardoshli, qalinroq va issiqroq;

Pinpoint - Oksford mato bilan bir xil o'rinishga ega, farq ikki-bir-ikki to'quv tuzilishi. Bitta arqoq ipi ikkita tanda ipni kesib o'tib, to'g'nog'ich uchi ko'rinishini hosil qiladi. Shaffof emas, yetarlicha chidamli, lekin biroz og'irroq va qalinroq;

Sarja - diagonal teksturaga ega bo'lib, o'ziga xos diagonal naqsh yaratish uchun har bir tanda va arqoq iplarini ikkita vertikal ipning ustiga va ostiga to'qish orqali qilingan. Poplindan yumshoqroq va qalinroq, shuningdek, g'ijimlanishga chidamli va dazmollash oson, juda yaxshi burma hosil qiladi;

Shambre - ishchi kiyimi uchun poplin yoki sukno shaklidagi yanada qulayroq yoki ish kiyimi jozibadorligi uchun og'irroq ip bilan qilingan polotno to'qilgan mato. Shambre gazlamasi tandada rangli ip, arqog'ida esa oq ip. Bu bir xil rang o'zgarishiga ega bo'lgan ko'ylak vazniga ajoyib alternativdir;

Denimning konstruksiyasi sarja o'rilishidir. Ikki rangli ko'rinishni yaratish uchun rangli ip oq ip bilan kesishadi. Rangli ip matoning yuziga o'tadi, oq esa orqa tomonda qoladi;

End-on-end ko'ylak matolarining juda mashhur turidir. End-on-uch - bu poplin to'quv bo'lib, unda tanda ipi bir rangda va arqoq ip boshqa rangda bo'ladi;

Siniq sarja - bu to'qilganda "V" shaklidagi ko'rinishni aks ettiradigan mato. Ushbu matolar silliq teksturali sirtga ega, shuningdek yaxshi buklama hosil qiladi va dazmollash oson;

Satin to'rt yoki undan ortiq arqoq iplari bir tanda ipdan o'tadi yoki aksincha: to'rt yoki undan ortiq tanda iplari arqoq ipdan o'tadi. To'qimachilikda tanda ip yoki iplar to'quv dastgohida qo'zg'almas holda ushlab turiladi, arqoq ip yoki iplar esa ustki va ostidan to'qiladi. Satin o'rilishi yorqin, ammo chidamli emas;

Jakkard to'quv naqshli matolarni ishlab chiqarish uchun mo'ljallangan maxsus dastgoh yordamida yaratilgan. Turli to'quvlar aralashmasidan foydalanib, naqshlarning imkoniyatlari cheksizdir. Jakkardlar yanada murakkab naqshlarni yaratish uchun bitta rang yoki ranglar aralashmasidan tayyorlanishi mumkin. Ko'pincha jakkardning orqa tomoni naqshning oyna tasviridir.[27]

Bugungi kunda turli uslublarning xususiyatlari va detallarini birlashtirgan ko'plab kostyum modellari mavjud. Agar siz tejamkorlik qilmaslikka qaror qilib, kostyumni buyurtma asosida tikdirmoqchi bo'lsangiz, sifatli mato tanlash juda muhim. Mato tanlashda kostyumning maqsadi, mavsum va foydalanadigan iqlimni hisobga olish kerak.

Ofis va ish uchrashuvlari uchun klassik kostyum tikishda quyidagi materiallar mos keladi: yupqa jun, kashmir, jun va ipak aralashmasi, jun va oz miqdordagi poliester yoki viskoza. Asosan yoz faslida kiyiladigan kostyumlar uchun quyidagilar tavsiya etiladi: juda yupqa yengil jun, yupqa jun va ipak aralashmasi, ipak va zig'ir aralashmasi, jun va laykra. Kostyum uch qismdan iborat: mato, aksessuarlar va astar. Matolar ham, aksessuarlar ham juda muhim, ammo kostyumning sifati astar bilan belgilanadi.[28] <https://srcyrl.tqapparel.com/info/what-is-a-suit-fabric-how-to-identify-suit-fa-75654291.html>[28]

Erkaklar kostyumlari tantanali marosimlar uchun eng keng tarqalgan va an'anaviy kiyim bo'lib, janoblarning nafisligi va jozibasini namoyish etadi. Odatda erkaklar kostyumi ko'ylagi, shim va ko'ylakni o'z ichiga oladi, ko'pincha galstuk va cho'ntak kabi turli aksessuarlar bilan to'ldiriladi.

Jun matosi tabiiy, nafas oluvchi, yumshoq va bardoshli sifatlari tufayli kostyumlar uchun eng ko'p ishlatiladigan matolardan biridir. Buyuk Britaniya, Avstraliya va Yangi Zelandiya junlari, ayniqsa, yuqori sifati bilan mashhur. Jun kostyumlar nafaqat chiroyli ko'rinishga ega, balki ajoyib issiqlik va qulaylikni ham

ta'minlaydi. Jun matosi yil davomida kiyinish uchun mos keladi, ayniqsa rasmiy ko'rinishni saqlab qolish uchun.

Ipak yengil va silliq mato bo'lib, ko'pincha kostyum yenglari, cho'ntaklar va galstuklar kabi qo'shimcha detallar uchun ham ishlatiladi. Ipak matosi yumshoq bo'lib, yengil va qulay kiyilishini ham ta'minlaydi. Bundan tashqari, haroratni bir me'yorda ushlab turuvchi xususiyatlarga ega, bu esa yuqori darajadagi kostyumlar uchun qulay tanlovdir.



1) qo'y juni matoli; 2) ipak matoli; 3) zig'ir tolali matoli; 4) paxta tolali matoli;



5) tvid matoli; 6) kashmir matoli; 7) baxmal matoli; 8) vilvet matoli.

1-rasm. Erkaklar kostyumi uchun 8 hil gazlamalar assortimenti turlari.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ikramov. Sh.R i drugiye Osnovnyye pokazateli fiziko-mexanicheskix svoystv xlopka-shelkovoy pryaji // TTILP J. «Problemy tekstilya».
2. Boruxov G.A. Trikotajnyye polotna iz nitey fasonnogo krucheniya // J. «Trikotajnoye proizvodstvo», №6. 1988 g.
3. Nabidjanova N.N. Tikuv buyumlarini loyihalash va texnologiyasining nazariy asoslari fanidan o'quv-uslubiy majmua. Namangan-2022 yil.
4. Malseva Ye.P. «Tikuvchilik materialshunosligi» M.1986 yil.
5. Мужской костюм: стиль, крой, детали. Полезная информация о тканях от магазина Все ткани. Савинов Н.В. Основы конструирования и технологии

- одежды. – М.: Легпромбытиздат, 1990.; Гурьев В.А. Материаловедение швейного производства. – М.: Легпромбытиздат, 1989.;
6. <https://srcyrl.yutaitextiles.com/info/how-to-choose-suit-fabrics-17096381388121088.html>. 9. Абдуллаева Г. Материаловедение и технология текстильных изделий. – Тошкент: Фан, 2002.
7. Костюмы для мужчин: практическое руководство по выбору ткани и пошиву. – М.: Легкая индустрия, 2001. 11. Boyarskiy L. Men's Suits: A Guide to Fabric and Style. – London: Tailor's Press, 2005.; Armstrong H. Patternmaking for Fashion Design. – New York: Pearson, 2013.
8. <https://fineclub.ru/blog/materialy-dlya-klassicheskikh-kostyumov-pidzhakov-i-bryuk.html> Lee J. Men's Suit Fabrics: History and Modern Applications. – London: Textile Studies, 2015.; Колосова Т.Н., Савельева Н.В. Материаловедение текстильных изделий. – М.: Легкая индустрия, 2000.; Peters M. Classic Suit Fabrics and Design. – New York: Fashion House, 2012.